

הרפורמה בפנסיה 2023

חידושים במסלולי השקעות

שנת 2023 הולידה שני מסלולי השקעה חדשים שיכולים להיות רלוונטיים לכל מי שיש חיסכון פנסיוני, הודות להמלצותיה של ועדת מומחים.
מהם המסלולים החדשים והאם שווה לעבור מסלול?

מחשבים מסלול מחדש

הרפורמה בפנסיה כוללת שלל שינויים דרמטיים בענף, לרבות שינוי המודל הצ'ילאני, דמי ניהול מבוססי ביצועים ועוד. אחד מהשינויים הוא שגופי החיסכון יצטרכו להוסיף מסלולי השקעה פסיביים לטובת החוסכים. להזכירכם, ניתן לעבור בין המסלולים באופן חופשי, בכל רגע וללא תשלום קנס, עמלה או מס.

החל מינואר 2023 כל הגופים שמנהלים קרנות פנסיה וקופות גמל מחויבים להציע לעמיתים שני מסלולי חיסכון חדשים:

1. מסלול השקעות פסיבי

מסלול זה עוקב אחר מדדים וללא בחירת מניות ספציפיות. מסלול עוקב מדדים אמנם כבר הוצע עוד לפני הרפורמה ע"י חלק מהגופים המנהלים, בדגש על מסלול שעוקב אחר מדד S&P 500. עם זאת, הרגולטור כרגע מחייב את כלל החברות לפתוח מסלול השקעות פסיבי נוסף שנקרא "עוקב מדדים גמיש", כלומר הוא לא יעקוב אך ורק אחר מסלול אחד, אלא לפחות לאחר 3 מדדים מרכזיים. **היתרון של המסלול הזה הוא בכך שקיים גיוון ופיזור גדול יותר של הכסף המושקע.**

אותם גופים מוסדיים נדרשים לפרסם עד סוף ינואר 2023 באילו מדדים הם בחרו ולפרסם זאת באתרים שלהם, במסגרת מדיניות ההשקעות שלהם, אך חלקם כבר פרסמו. כך למשל, חברה אחת פרסמה כי במסגרת מסלול זה יעקבו אחרי 3 מדדי מניות בתחום הטכנולוגיה: נאסד"ק (10%), MSCI US Technology (10%), ו- I (80%) - ומדד הטכנולוגיה בארה"ב המבוסס על קרן הסל. XLK (10%).

2. מסלול סחיר

מסלול זה כולל ניהול אקטיבי של ניירות ערך סחירים, ללא קרנות השקעה פרטיות וללא גביית דמי ניהול חיצוניים. מסלול זה זהה למדי למסלולים שכבר קיימים, אבל הייחודיות שלו בוא בכך שיש לו נכסים סחירים בלבד. תמהיל ההשקעות יקבע ע"י אותם גופים שאחראים על ניהול החסכונות הפנסיוניים של כולנו גם כן עד סוף ינואר 2023.

מסלולים מאושרים נוספים ששווה להכיר

מעבר ל- 2 המסלולים הנ"ל שנכפו על הגופים המוסדיים, הרשות מאפשרת לגופי החיסכון המעוניינים בכך להציע גם קרנות פנסיה במסלול קיימות (שמושתת על יעדי הקיימות של האו"ם SDG ומסלול סביבתי).

למה היה בכלל צורך בשני מסלולים חדשים?

שני המסלולים הללו הם למעשה יישום מסקנותיה של ועדת מומחים בראשות פרופ' ישי יפה, אשר דנה בדמי הניהול החיצוניים (שנקראים גם הוצאות ישירות). הכוונה היא לאותם דמי ניהול נוספים שנגבים מכל מי שחוסך לפנסיה ע"י הגוף שמנהל עבורם את החיסכון. אותו גוף מעביר אותם לגורם חיצוני כמו קרנות גידור או פרייבט אקוויטי. הוצאות אלה מתווספות לדמי הניהול שמשלמים החוסכים, שבממוצע עומדים על 0.18% מהצבירה ו- 1.82% מההפקדות, כלומר אלה דמי ניהול נוספים ששוחקים את התשואה של קרנות הפנסיה.

המסלולים החדשים "נולדו" כדי לאפשר לחוסכים להימנע מתשלום הוצאות אלה, בעזרת שינוי מסלול השקעה, ובמקביל גם לעודד השקעה במסלולי ניהול פסיביים, שנחשבים לאטרקטיביים יותר מבחינת דמי הניהול.

עם זאת, בפועל, דמי הניהול לא צפויים להיות שונים מאלה של המסלולים האחרים, ולכן תמריץ זה מוטל בספק. נכון להיום, היתרון היחידי בהם הוא שההוצאות הישירות תהיינה מעט נמוכות יותר.

התקרה בוטלה, אבל הקרנות החליטו להישאר איתה

הרפורמה בפנסיה 2023 הביאה איתה שינוי נוסף שקשור בתקרת ההוצאות הישירות שהגופים יכולים לגבות מעמיתי הקרן: עד ינואר 2023 הסכום הוגבל ל- 0.25% מהחיסכון, אך כעת החליטו לבטל את התקרה, וחייבו כל גוף להצהיר בתחילת שנה על האחוז המקסימלי שהוא מתכוון לגבות בכל אחד מהמסלולים, כדי ליצור שקיפות. המטרה היא שאם החוסך יראה שבקרן שלו נגבות הוצאות ישירות גבוהות במיוחד, הוא יוכל לשקול לשנות מסלול או אפילו לעבור לגוף ניהול אחר.

לצערנו, קרנות הפנסיה מקשות על החוסכים, ויש צורך לעבור מאתר לאתר על מנת לדלות את הנתונים ולאתר את האחוז המקסימלי שהם קבעו לשנה הקרובה. נתון זה אינו אחיד, ומשתנה ממסלול אחד לשני. עם זאת, נראה שרוב קרנות הפנסיה לא שינו את האחוז המקסימלי שהיה עד כה, ונשארו עם 0.25%, וזאת מאחר שהחליטו להשאיר לעצמם מרווח פעולה כדי להתמודד עם מצב שבו קרנות סל יתחילו לגבות מהם דמי ניהול. חברות מסוימות מציעות תקרות משתנות במסלולים השונים שנעות בטווח שנע בין 0.11% לבין ל- 0.20%.

עם זאת, בבית ההשקעות מסוים, שהתחיל להציע גם הוא לפני פחות משנה קרנות פנסיה, השיעור המקסימלי יקר יותר ועומד על 0.4%. עם זאת, יש לכך הצדקה מסוימת: מדובר בגוף צומח.

שאלת השאלות - אז האם כדאי לעבור?

למרות שמסלולי ההשקעה האלה פתוחים לקהל הרחב כבר מ- 1.1.2023, הגופים המנהלים לא מחויבים לעדכן את הלקוחות על קיומם של מסלולים אלה, אשר נכפו עליהם על ידי הרגולטור. עם זאת, זה לאו דווקא אומר משהו בנוגע לכדאיות המעבר.

לחוסך הממוצע אין מספיק כלים כדי להכריע בשאלה מה כדאי לעשות.
לכן, רוב האנשים נמצאים **בקרנות הפנסיה** ברירת מחדל עם הצטרפותם לעולם
החיסכון, במסלולי המותאם לגילם (עד 50, 50-60 או +60).
רק חלק קטן מהחוסכים בוחר שינוי של מסלול החיסכון לטובת מנייתי או עוקב מדד,
אך לא לכל אחד זה מתאים.

בכל הנוגע להחלטות פנסיוניות, חשוב להתייעץ עם סוכן ביטוח פנסיוני אובייקטיבי,
שיאפשר לכם השוואה מעמיקה ומקצועית לצורך התאמה מושלמת לצורכיכם.
רוצים שקט נפשי בנוגע לכספי החיסכון שלנו?

פנו אלי עוד היום והדרך למטרתכם סלולה. ☺

